

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3592
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/10/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

**ΚΑΖΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΑΝΑΦΟΡΑ

Τετάρτη 30/09/2026

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: «Αναδοχή, τεκνοθεσία και οικογενειακή αποκατάσταση – Προτάσεις για την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου παιδικής προστασίας»

Κυρία Υπουργέ,

Καταθέτω ως Αναφορά την επιστολή της ομάδας «Δεσμοί Καρδιάς – Ανάδοχοι και Θετοί Γονείς», σχετικά με τη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Αναδοχής και Υιοθεσίας (Ε.Σ.Αν.Υ.) και την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης του θεσμού της αναδοχής, της τεκνοθεσίας και συνολικά του συστήματος παιδικής προστασίας.

Στην επιστολή επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, η ανάγκη για τακτική και ουσιαστική λειτουργία του Ε.Σ.Αν.Υ., θεσμική συμμετοχή στον διάλογο των αναδόχων και θετών γονέων, καθώς και ενηλίκων με βιωμένη εμπειρία αναδοχής, υιοθεσίας ή ιδρυματικής φροντίδας. Παράλληλα, ζητούνται η ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών, η στήριξη των βιολογικών οικογενειών για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης και ειδική μέριμνα για τα παιδιά που παραμένουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε δομές, ιδίως για παιδιά με αναπηρία ή σύνθετες ανάγκες.

Συνημμένα καταθέτω τη σχετική επιστολή.

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Κατερίνα Καζάνη

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

κα Δόμνα Μιχαηλίδου

Θέμα: Αναδοχή, τεκνοθεσία και οικογενειακή αποκατάσταση – Η ανάγκη για ένα Ε.Σ.Αν.Υ. που να ακούει όλους τους ανθρώπους του θεσμού

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Ο θεσμός της οικογενειακής αποκατάστασης, της αναδοχής και της τεκνοθεσίας/υιοθεσίας αφορά κάτι πολύ μεγαλύτερο από έναν διοικητικό μηχανισμό, ένα πληροφοριακό σύστημα ή έναν αριθμό ολοκληρωμένων συνδέσεων.

Αφορά παιδιά.

Αφορά παιδιά που απομακρύνονται από τη βιολογική τους οικογένεια, παιδιά που περιμένουν μια ασφαλή οικογενειακή σχέση, παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα, παιδιά με αναπηρία που συχνά παραμένουν για χρόνια σε δομές, ανάδοχους γονείς που καλούνται να στηρίξουν παιδιά σε εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες και θετούς γονείς που αναλαμβάνουν μια βαθιά και ισόβια ευθύνη.

Και αφορά, πάνω απ' όλα, τους ίδιους τους ανθρώπους που πέρασαν από αυτά τα συστήματα.

Γ' αυτό και θεωρούμε ότι είναι καιρός να τεθεί ένα θεμελιώδες ερώτημα:

Πώς μπορούμε να μιλάμε για σύγχρονη πολιτική αναδοχής και τεκνοθεσίας/υιοθεσίας, όταν η φωνή των ίδιων των ανθρώπων που έχουν βιώσει την αναδοχή και την υιοθεσία δεν αποτελεί σταθερό και θεσμικά κατοχυρωμένο μέρος του διαλόγου;

Ο Ν. 4538/2018 αποτελεί μια σημαντική προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για την αναδοχή και την υιοθεσία. Το Εθνικό Συμβούλιο Αναδοχής και Υιοθεσίας (Ε.Σ.Αν.Υ.) θεσμοθετήθηκε ως συλλογικό συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο, με αρμοδιότητες που περιλαμβάνουν την επεξεργασία μελετών και ερευνών, πιλοτικών προγραμμάτων και την αξιολόγηση των πολιτικών αναδοχής και υιοθεσίας.

Ωστόσο, η ίδια η πορεία λειτουργίας του Συμβουλίου γεννά εύλογα ερωτήματα.

Η 16η συνεδρίαση του Ε.Σ.Αν.Υ. πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2022 και είχε ως βασικό θέμα τις διακρατικές υιοθεσίες. Τον Μάρτιο του 2025 ανακοινώθηκε η «επανεκκίνηση» του Συμβουλίου, με το ίδιο το Υπουργείο να αναφέρει ότι είχε προηγηθεί διάστημα σχεδόν δύο ετών από την τελευταία συνεδρίαση.

Το ερώτημα, λοιπόν, δεν είναι εάν έχουν γίνει βήματα.

Έχουν γίνει.

Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε ότι μέσω του νέου συστήματος έχουν πραγματοποιηθεί αναδοχές και τεκνοθεσίες και ότι η ψηφιακή καταγραφή δημιούργησε για πρώτη φορά μια ενιαία εικόνα των παιδιών, των αιτήσεων και των συνδέσεων.

Ούτε μπορούμε να αγνοήσουμε τις προσπάθειες που έχουν γίνει για την αποϊδρυματοποίηση.

Όμως, η επιτυχία ενός συστήματος παιδικής προστασίας δεν μπορεί να μετριέται μόνο από το πόσα παιδιά βγήκαν από τα ιδρύματα. Πρέπει να μετριέται και από το πόσα παιδιά δεν χρειάστηκε να φτάσουν εκεί, από το πόσο στηρίχθηκε η βιολογική τους οικογένεια, από το πόσο γρήγορα και σωστά αξιολογήθηκαν οι ανάγκες κάθε παιδιού και από το τι συνέβη σε αυτά τα παιδιά μετά την τοποθέτησή τους σε μια οικογένεια.

Και εδώ βρίσκεται ίσως το μεγαλύτερο στοίχημα.

Η αναδοχή δεν είναι απλώς ένας τρόπος να φύγει ένα παιδί από ένα ίδρυμα

Η αναδοχή είναι ένας θεσμός οικογενειακής φροντίδας.

Προϋποθέτει ισχυρές κοινωνικές υπηρεσίες, επαρκή στελέχωση, συνεχή υποστήριξη των αναδόχων, συνεργασία με τη βιολογική οικογένεια όπου αυτό είναι προς το συμφέρον του παιδιού, εξειδικευμένη υποστήριξη για παιδιά με αναπηρία ή αυξημένες ανάγκες και μακροχρόνια παρακολούθηση.

Δεν αρκεί να βρούμε μια οικογένεια.

Πρέπει να στηρίξουμε την οικογένεια ώστε να μπορέσει να στηρίξει το παιδί.

Και δεν αρκεί να μιλάμε για αποϊδρυματοποίηση.

Πρέπει να επενδύσουμε αποφασιστικά στην **πρόληψη της ιδρυματοποίησης**, στη στήριξη της βιολογικής οικογένειας και στην έγκαιρη παρέμβαση, ώστε η απομάκρυνση ενός παιδιού από τη φυσική του οικογένεια να αποτελεί πραγματικά έσχατη λύση και όχι αποτέλεσμα αδυναμίας του συστήματος να στηρίξει εγκαίρως την οικογένεια.

Και ποιος ακούει τους ανθρώπους που γνωρίζουν το σύστημα από μέσα;

Στη σύνθεση του Ε.Σ.Αν.Υ. υπάρχουν επιστήμονες, κοινωνικοί λειτουργοί, εκπρόσωποι της δικαιοσύνης, θεσμικοί φορείς και εκπρόσωποι οργανισμών που ασχολούνται με την παιδική προστασία. Στη σύνθεση του 2025 συμμετέχει επίσης η Βοηθός του Συνηγόρου του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού και εκπρόσωπος της UNICEF.

Όλα αυτά είναι απαραίτητα.

Όμως υπάρχει ένα κενό που δεν μπορεί πλέον να αγνοείται:

πού βρίσκεται η σταθερή, οργανωμένη και θεσμική φωνή των αναδόχων γονέων;

Πού βρίσκεται η φωνή των θετών γονέων;

Και, κυρίως:

πού βρίσκεται η φωνή των ίδιων των υιοθετημένων ανθρώπων, των ενηλίκων πλέον που μεγάλωσαν μέσα από αυτά τα συστήματα και μπορούν να μιλήσουν για την εμπειρία τους από την πλευρά του παιδιού;

Η εμπειρία αυτών των ανθρώπων δεν είναι θεωρητική γνώση.

Είναι γνώση που αποκτήθηκε μέσα από τη ζωή.

Μπορεί να αφορά ζητήματα ταυτότητας, καταγωγής, πρόσβασης στην ιστορία του παιδιού, σχέσεων με τη βιολογική οικογένεια, μεταβάσεων, υποστήριξης μετά την ενηλικίωση, σχέσεων μέσα στην ανάδοχη ή θετή οικογένεια, αλλά και τις συνέπειες που μπορεί να έχει μια λανθασμένη ή ανεπαρκώς υποστηριζόμενη παρέμβαση.

Ένα σύγχρονο σύστημα παιδικής προστασίας δεν μπορεί να σχεδιάζεται μόνο για τα παιδιά. Πρέπει να σχεδιάζεται μαζί με ανθρώπους που υπήρξαν παιδιά μέσα σε αυτό.

Δεν χρειαζόμαστε μόνο περισσότερες αναδοχές. Χρειαζόμαστε καλύτερη αναδοχή.

Η πολιτεία έχει θέσει ως στόχο την αποϊδρυματοποίηση και το 2025 έθεσε μεταξύ των προτεραιοτήτων του Ε.Σ.Αν.Υ. τη συστηματική παρακολούθηση των παιδιών που βρίσκονται σε ιδρυματική φροντίδα, την επαγγελματική αναδοχή για παιδιά με αναπηρία και την ανάπτυξη διαμερισμάτων ημιαυτόνομης διαβίωσης για εφήβους.

Αυτό είναι σημαντικό.

Όμως το ερώτημα παραμένει:

Τι γίνεται με τα παιδιά που δεν είναι εύκολο να τοποθετηθούν;

Τι γίνεται με τα μεγαλύτερα παιδιά;

Τι γίνεται με τα αδέρφια που πρέπει να παραμείνουν μαζί;

Τι γίνεται με τα παιδιά με αναπηρία ή σοβαρές ιατρικές και αναπτυξιακές ανάγκες;

Τι γίνεται με τα παιδιά που χρειάζονται επαφή με τη βιολογική τους οικογένεια;

Τι γίνεται με τους ανάδοχους γονείς που χρειάζονται πραγματική, καθημερινή και εξειδικευμένη υποστήριξη;

Και τι γίνεται όταν η κοινωνική υπηρεσία που πρέπει να στηρίξει όλη αυτή τη διαδικασία είναι υποστελεχωμένη;

Δεν μπορεί η αναδοχή να στηρίζεται στην καλή πρόθεση των οικογενειών.

Χρειάζεται ένα ολόκληρο σύστημα γύρω από την οικογένεια.

Η αναδοχή χρειάζεται όλους μας

Η αναδοχή δεν είναι υπόθεση μόνο του Υπουργείου.

Δεν είναι υπόθεση μόνο των κοινωνικών λειτουργών.

Δεν είναι υπόθεση μόνο των ιδρυμάτων.

Δεν είναι υπόθεση μόνο των αναδόχων.

Είναι υπόθεση ολόκληρης της κοινωνίας.

Χρειάζεται ενημέρωση, εκπαίδευση, αποστιγματισμό, στήριξη των αναδόχων, ουσιαστική στήριξη της βιολογικής οικογένειας, ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών, εξειδικευμένη φροντίδα για τα παιδιά με αναπηρία και, κυρίως, συνεχή αξιολόγηση του τι πραγματικά συμβαίνει στη ζωή των παιδιών.

Και για να γίνει αυτό, χρειαζόμαστε ένα Ε.Σ.Αν.Υ. που να **λειτουργεί σταθερά, να συνεδριάζει τακτικά, να δημοσιοποιεί τις εργασίες και τις προτάσεις του και να ανοίγει τον διάλογο πέρα από τους θεσμικούς εκπροσώπους.**

Η πρότασή μας

Θα θέλαμε να ζητήσουμε από το Υπουργείο:

1. **Τακτική και θεσμικά προβλεπόμενη λειτουργία του Ε.Σ.Αν.Υ.**, με σαφές ετήσιο πρόγραμμα συνεδριάσεων και δημοσιοποίηση των θεμάτων και των πορισμάτων του.
2. **Συμμετοχή της φωνής των αναδόχων γονέων και των θετών γονέων** στον θεσμικό διάλογο, με τρόπο ουσιαστικό και όχι απλώς περιστασιακό.
3. **Θεσμική συμμετοχή ενηλίκων υιοθετημένων και ανθρώπων με βιωμένη εμπειρία αναδοχής/ιδρυματικής φροντίδας**, ώστε η εμπειρία ζωής να αποτελεί μέρος του σχεδιασμού της πολιτικής.
4. **Δημιουργία μόνιμου μηχανισμού διαβούλευσης με τις οικογένειες**, ώστε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην πράξη να φτάνουν απευθείας στην πολιτεία.
5. **Συστηματική δημοσιοποίηση στοιχείων για την πορεία των παιδιών**, όχι μόνο ως αριθμών αναδοχών και τεκνοθεσιών, αλλά και ως προς την παραμονή σε ιδρύματα, την ηλικία, την αναπηρία, την πορεία των αδελφών, τις επιστροφές στη βιολογική οικογένεια και τις ανάγκες υποστήριξης.
6. **Ενίσχυση των κοινωνικών υπηρεσιών με προσωπικό και εξειδίκευση**, γιατί κανένα πληροφοριακό σύστημα και κανένας νόμος δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τον άνθρωπο που πρέπει να σταθεί δίπλα στο παιδί και στην οικογένεια.
7. **Εθνική στρατηγική για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης**, με ουσιαστική στήριξη της βιολογικής οικογένειας πριν η κρίση οδηγήσει στην απομάκρυνση του παιδιού.
8. **Ειδικό σχεδιασμό για τα παιδιά που παραμένουν περισσότερο καιρό στις δομές**, ιδιαίτερα τα μεγαλύτερα παιδιά, τα αδέλφια και τα παιδιά με αναπηρία ή σύνθετες ανάγκες.

Κυρία Υπουργέ,

η Ελλάδα έχει πλέον εμπειρία, δεδομένα και ένα θεσμικό πλαίσιο.

Έχει ανθρώπους που εργάζονται καθημερινά για την παιδική προστασία.

Έχει ανάδοχες και θετές οικογένειες που έχουν ανοίξει το σπίτι και τη ζωή τους σε παιδιά.

Έχει επίσης ενήλικες ανθρώπους που μεγάλωσαν μέσα από αναδοχές, υιοθεσίες ή ιδρυματική φροντίδα και μπορούν να μας πουν τι λειτούργησε, τι δεν λειτούργησε και τι πρέπει να αλλάξει.

Αυτό που χρειάζεται τώρα είναι να τους ακούσουμε.

Γιατί ένα παιδί δεν είναι μια επιτυχημένη στατιστική.

Δεν είναι ένας αριθμός στο μητρώο.

Δεν είναι μια ολοκληρωμένη σύνδεση.

Είναι ένας άνθρωπος που θα μεγαλώσει και θα κουβαλήσει μαζί του όσα του προσφέρει – ή δεν του προσφέρει – το σύστημα παιδικής προστασίας.

Η αποϊδρυματοποίηση δεν μπορεί να είναι μόνο ένας διοικητικός στόχος.

Πρέπει να γίνει κοινωνικός στόχος.

Και η αναδοχή δεν μπορεί να είναι απλώς ένας τρόπος να βγει ένα παιδί από το ίδρυμα.

Πρέπει να είναι ένας τρόπος να μεγαλώσει ένα παιδί με ασφάλεια, συνέχεια, σχέσεις, υποστήριξη και σεβασμό στην ιστορία και την ταυτότητά του.

Για να γίνει αυτό, χρειαζόμαστε όλους τους ανθρώπους γύρω από το παιδί.

Και κυρίως, πρέπει να αρχίσουμε να ακούμε τα ίδια τα παιδιά και τους ανθρώπους που υπήρξαν παιδιά μέσα σε αυτό το σύστημα.

Ζητάμε λοιπόν συνάντηση με την πολιτική ηγεσία και το Ε.Σ.Αν.Υ., προκειμένου να συζητήσουμε τη θεσμική συμμετοχή των αναδόχων, των θετών γονέων και των ενηλίκων που έχουν βιώσει την αναδοχή ή την υιοθεσία στον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των πολιτικών παιδικής προστασίας.

Με εκτίμηση,

Για την ομάδα

Δεσμοί Καρδιάς Ανάδοχοι και Θετοί Γονείς

████████████████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████
████████████████████